

Posudek vedoucího diplomové práce
Historické náhrobníky v Plzni a na jižním Plzeňsku
Adéla Pánková

Před dvěma lety Adéla Pánková ve své bakalářské práci zhodnotila bohatý fond sepulkrálních památek okresu Plzeň-sever, a to velmi zdařile, takže bylo nasnadě, že její následující výzkum by se mohl, ba měl orientovat na samotnou Plzeň a přilehlý jižní okres. Vše uvedené totiž zatím odbornému epigrafickému zájmu unikalo (jak ostatně konstatuje i autorka ve svém úvodu), ačkoli třeba okresy Domažlice či Tachov se díky Zdeňku Procházkovi alespoň základních soupisových prací dočkaly již před mnoha lety. Shodou smutných okolností je práce předkládána krátce po tragickém a velmi předčasném skonu nestora českého bádání o sepulkrálních památkách, Jiřího Roháčka, jemuž budiž tímto skloněn hold i dík za celoživotní dílo.

Právě „roháčkovská“ teorie tvoří stručnou úvodní kapitolu monumentální bakalářské práce A. Pánkové. V obsahu sice není dále strukturována (proč, opomenutí?), ale sestává z pojednání o typech sepulkrálních památek na Plzeňsku (náhrobníky, náhrobní desky, epitafy), časovém vymezení, materiálu, písmu/jazyku a o pohlaví osob, kterým patřily. Poté již následují popisy konkrétních sepulkrálií na více než tři desítkách míst (přesně 32) a jako nadstavba poslední kapitola o zjištěných nedochovaných památkách tohoto druhu. Ve většině lokalit se ovšem jedná o vícenásobné zastoupení, takže autorčino dílo ve výsledku dokumentuje několik set (převážně) náhrobních kamenů, desek a epitafů. S ohledem na obtížnou přístupnost, stav dochování a nezbytné paleografické dovednosti se už samo o sobě jedná o mimořádný počin, časově nesmírně náročný a v rámci diplomových prací až nadstandardní. Rozhodně jde o vynikající předpoklad pro autorčino eventuální doktorské studium, i když to již předbílám. V encyklopedické části, která má pevně danou strukturu, se čtenář doví o umístění náhrobníku (desky, epitafu), jeho materiálu a rozměrech, fyzické podobě, přečte si jeho (často torzální) nápis a prosopografii pohřbeného jedince, případně jeho rodu. Skutečně vynikající soubory sepulkrálií skrývají plzeňské kostely (katedrála sv. Bartoloměje, františkánský kostel Nanebevzetí Panny Marie a Všech svatých na Roudné) i několik starobylých kostelů venkovských (namátkou Řesanice, Starý Plzenec či Vícov). Ve Starém Plzenci je kromě toho nadregionálně významný malovaný renesanční epitaf Karla Kokořovce z Kokořova. Za pozornost stojí i množství neurčených sepulkrálií v kostele v Kasejovicích – je přitom otázkou, zda by třeba detailní archivní průzkum dokázal přinést nějaké doplňující informace, spíše bych byl skeptický, i když jisté výzkumné pole se tu ještě nabízí. Dokumentace náhrobníků ve dvou plzeňských okresech je doprovázená vyčerpávající obrazovou přílohou a rozsáhlým poznámkovým aparátem, který přesahuje šest set odkazů a svědčí jak o autorčině péči a pečlivosti, tak o přehledu v oblasti odborné i vlastivědné/regionální literatury. Přílohy tvoří také užitečně sumarizující tabulky. Výsledkem je práce, která po dílčích úpravách bude v kombinaci s již zpracovaným jižním Plzeňskem aspirovat na publikování v odborné monografii.

K oněm dílčím úpravám musím přiřadit i ty jazykové, jelikož i přes autorčinu pečlivost se do práce vloudilo určité množství překlepů (obrazovaný = obrazový), gramatických pochybení, stylistických lapsů a nepřesností. Už třeba v obsahu je místo slova kostel úsměvně uveden „kotel“ (Seč), občas autorku pozlobí interpunkce, jinde cizí slova (tericiální/terciální = příloha LV). Potřeba je odstranit i nepřesnosti typu existence vícera berních rul (je jen jedna!), Vyntířů (správně Vintířů) z Vlčkovice či připsání kolektivního díla o českých uměleckých památkách jen Pochemu (byl redaktorem). To jsou však jen drobnosti v práci, kterou velmi rád doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**, ba excelentní.